

13 בדצמבר 2017

לכבוד
גב' דינה זילבר
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (יעוץ)
משרד המשפטים
ירושלים
שלום רב,

הנדון: פסטיבל סרטי נכבה בסינמטק חיפה – פניית שרת התרבות לראש עיריית חיפה

ביום 15.12.17 יתקיים בסינמטק חיפה אירוע של הקרנת סרטי נכבה ושיבה, המאורגן על ידי עמותת זוכרות. זוכרות היא עמותה הפועלת מאז 2002 לקידום אחריותיות של הציבור היהודי בישראל לנכבה הפלסטינית ולמימוש זכות השיבה של הפליטים הפלסטינים.

היום, 13.12.17, פנתה שרת התרבות לראש עיריית חיפה בבקשה/דרישה "לפעול לביטול המייד של הפסטיבל". לשיטתה של שרת התרבות הנרטיב הפלסטיני שהפסטיבל מבקש לקדם או שמא הפסטיבל עצמו מבקשים "לפגוע בריבונותנו ובעצם קיומנו במדינת ישראל". השרה הביעה תמיהה "כיצד חיפה... נותנת במה בכספיה העירוניים לפסטיבל, שאינו אלא תעמולה נגד דו הקיום" (העתק המכתב מצ"ב).

לצערנו מדובר בפניה נוספת של שרת התרבות שנעשתה בחוסר סמכות, בהתבסס על עובדות לא בדוקות ומופרכות תוך הפרכת אמירות חמורות ודמגוגיות.

במכתבנו מיום 27.4.17 מחינו נגד נוהגה של שרת התרבות לפנות לראשי רשויות מקומיות בדרישה לקצץ בתקציב או למנוע אירועים במוסדות תרבות. בתשובתך מיום 11.5.17 עמדת על החומרה המיוחדת הנודעת לפניותיה של שרת התרבות: "מדובר בהצטברות מדאיגה של מקרים המעבירים מסר בעייתי כי פעילותם של מוסדות התרבות והיוצרים נבחנת כל העת תחת עינה הפקוחה של המדינה, כי הם נתונים לפיקוח וניטור מתמידים מטעם השלטון, בחינה היורדת לשורשו של חופש הביטוי. מסר זה מתעצם ביתר שאת נוכח תכיפותן של פניות אלו." עוד ציינת, כי יש חשש שפניותיה של השרה יתפסו בטעות כאילו הן נעשות במסגרת תפקידה, וכי היא יוצרת את הרושם שתקציבי מוסדות התרבות תלויים בתוכן היצירה ובהתאמתו למצב הרוח השלטוני.

דברים אלה יפים בשינויים המחוייבים גם לענייננו. בפנייתה הקודמת לראש עיריית חיפה לגבי אירוע, שהיה אמור להיערך בגלריה פרטית, טענה השרה שהוא יתקיים בגלריה עירונית. אף הפעם בניגוד לדברי השרה מדובר באירוע של עמותת זוכרות, שמפיקה את הפסטיבל ושוכרת את אולם הסינמטק בחיפה לצורך קיומו.

כפי שהדגשנו בפניות קודמות לגבי ניסיונות ההתנכלות של שרות התרבות האחרונות לפסטיבל סרטי נכבה ושיבה, שנערך מדי שנה על ידי עמותת זוכרות בשיתוף עם סינמטק ת"א, אף לו היה האירוע בחיפה נערך בשיתוף הסינמטק ובתמיכה של כספי ציבור, אסור היה לשרת התרבות לפגוע בו. ראי [פנייתנו לשר האוצר מיום 27.11.14](#); [פנייתנו אליך מיום 30.11.17](#) ו[תשובתך מיום 3.12.15](#).

לפיכך אנחנו נאלצים לבקשך להבהיר לשרת התרבות בצורה ברורה יותר את גבולות כוחה וסמכויותיה לפי המשפט החוקתי והמינהלי, כדי למנוע את הפגיעה המתמשכת בחופש הביטוי ובזכות לתרבות.

בכבוד רב,

דן יקיר, עו"ד
היועץ המשפטי

העתקים: ח"כ מירי רגב, שרת התרבות והספורט ministerts@most.gov.il

מר יונה יהב, ראש עיריית חיפה mayor@haifa.muni.il

מר נדב ענבר, מנכ"ל זוכרות nadav@zochrot.org